

Emiliano Crialesi Marco Di Bartolomei

PO STRONIE WILKA

Emiliano Crialesi Marco Di Bartolomei

PO STRONIE WILKA

„Strach przed strachem jest silniejszy niż sam strach”

Przełożyła Joanna Longawa

Projekt okładki tłumaczenia: Joanna Longawa
Tytuł oryginalny: *Della Parte Del Lupo*
Przełożyła z języka włoskiego: Joanna Longawa

Copyright © 28 May 2010
by Emiliano Crialesi & Marco Di Bartolomei

ISBN 978-83-7859-753-7

Wydawca: Wydawnictwo internetowe e-bookowo
www.e-bookowo.pl
Kontakt: wydawnictwo@e-bookowo.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone.
Kopiowanie, rozpowszechnianie części lub całości
bez zgody wydawcy zabronione
Wydanie I 2016

Wprowadzenie do tekstu teatralnego „Po stronie wilka”

Jaka jest różnica między **ambicją** a **chciwością**? Odpowiedź na to pytanie jest głównym argumentem sztuki i dojść do niej można poprzez analizę kluczowych zagadnień lektury.

Pierwszym z nich jest sama **fabuła**, linearna, przynajmniej z pozoru. Jest rok 1986; rok rewolucji społecznej w całej Europie. Młody mężczyzna skromnego pochodzenia (**Enrico Nervi**, 20/25 lat), usiłuje za wszelką cenę osiągnąć sukces, zachowując się w sposób ekstremalnie indywidualny w okresie, gdy jego rówieśnicy wspólnie poddają dyskusji i podważają obecny *system polityczny* i *społeczny*. Młody bohater przeciwnie, nie tylko go nie krytykuje, a wręcz broni: ten rodzaj indywidualizmu wyłania się natychmiast w początkowej części utworu, gdy Enrico ściera się z protestantami, nazywając ich „synkami tatusia” <<*nie wiedząc, jak spędzać wolny czas, bawią się w rewolucjonistów kosztem tych (takich jak on), co nie mają nic i traktują uniwersytet jako drogę do awansu społecznego!!!>>. Ten rodzaj reakcji zajmuje tylko kilka pierwszych scen, ma na celu uzmysłwić czytelnikowi/widzowi *siłę* i *determinację* bohatera; cechy, które będą towarzyszyły mu przez cały czas trwania utworu.*

Akcja nabiera rozpędu, gdy w życiu Enrica Nervi pojawia się piękna kobieta (**Rita**, 30/35 lat), przyszła kochanka. Rita jest żoną człowieka interesu, znanego i bardzo bogatego biznesmena (**Renato Righi**, ok. 60 lat), który reprezentuje dla Enrico pewien rodzaj zawodowego ideału. Righi, mimo początkowej niechęci wynikającej z sytuacji, w której się poznają, szybko zdaje sobie sprawę z możliwości Enrica i tym samym bierze go pod swoją opiekę

przekazując mu całą swoją wiedzę. Szkoli go i wpaja cechy, które powinien posiadać dobry, żądny sukcesu i władzy, biznesmen. W konsekwencji udaje mu się ukształtować młodzieńca na swoje podobieństwo, a nawet Righi traktuje go jak swojego syna, którego nigdy nie miał. Niezależnie od tego ludzkiego, jakby się wydawało i pięknego uczucia, Enrico w rzeczywistości jest tylko marionetką w rękach Renato, który to wystawia go na ciężkie próby wierności i popycha do czynów haniebnych (np. doprowadzenie swojej żony do samobójstwa w celu uwolnienia się od niej).

Pozostali bohaterowie, trzy małe role żeńskie (czwarta jest tylko cytowana), mają na celu wzbogacić i skonstrastować cechy i czyny dwóch głównych bohaterów. Ostatecznie można uznać je za *jednego bohatera*, składającego się z różnych pomniejszych ról, mających jedno znaczenie. To tyle z punktu widzenia narracji.

Kolejnym kluczem do lektury jest analiza **struktury psychologicznej** bohaterów. Prawie wszyscy bohaterowie mają jakąś obsesję, a więc są *uzależnieni* od czegoś lub od kogoś. Enrico od sukcesu i od wyidealizowanego uczucia do młodej dziewczyny (**Daniela**, ok. 18 lat), która z kolei jest uzależniona od narkotyków; czy też Rita – zakochuje się śmiertelnie w Enricu, który ją wykorzystuje, by poznać jej męża Renato Righi, a ten z kolei zależy od *władzy* i uzyskanego *sukcesu*, z którego nie chce zrezygnować. W tym kontekście lokuje się scena z bredzącym Righim siedzącym na *krześle/tronie*, zdesperowanym na myśl o stracie wszystkiego, co osiągnął!

Każda postać reaguje intuicyjnie, ich reakcje i myśli powinny dotrzeć do czytelnika/widza w sposób szybki i bezpośredni. Dialogi przez nas skonstruowane idą właśnie w tym kierunku, nie zostawiają czasu na oddech. Za wyjątkiem monologów Renata Righiego i młodego Enrico Nervi - momenty bardzo ważne, w których bohaterowie opisują przed samymi sobą i publicznością

swoje wnętrza lub, jakby powiedział Jung, prześladowające ich *cienie*.

Taka tematyka tekstu wymaga recytacji kolokwialnej i naturalnej, bez wirtuozerii słowa; ma połączyć aktorów z publicznością, która podczas spektaklu powinna utożsamić się z bohaterami lub odnieść wrażenie, że zna ich z widzenia. Poza tym widz, nie powinien mieć najmniejszego problemu z rozpoznaniem postaci, ani w śledzeniu ich wewnętrznej podróży.

Z punktu widzenia *dramaturgii*, w niektórych momentach, woleliśmy użyć monologu, by skupić uwagę czytelnika/widza na postaci i by podkreślić to, co chcą wyrazić dwaj główni bohaterowie, a czego z różnych powodów nie umieją zrobić w żaden inny sposób – nie przypadkowo, gdy próbują wyrazić swoje uczucia przed kimś innym mają z tym problem, a jeśli już tak się dzieje, nie są one wyrażane w sposób autentyczny. Ci bohaterowie nie opowiadają za dużo o sobie, szczególnie jeśli chodzi o ich przeszłość, lecz opowiadają to, co czują w danym momencie i co według nich jest ściśle związane z tym, co zwykle, z historycznego, polityczno-społecznego punktu widzenia, zdarza się w społeczeństwach zachodnich, szczególnie we Włoszech.

Autorzy

Komentarz Tłumacza

Utwór dramatyczny, „Po stronie wilka”, autorstwa Emiliana Crialesiego i Marca Di Bartolomei został przeniesiony na scenę teatralną w roku 2011 w Rzymie w Teatro Colosseo (Via Capo D’Africa 29/A). Autorzy i zarazem organizatorzy inscenizacji zaangażowali do przeniesienia tego trudnego utworu na deski teatru, genialnego rzymskiego reżysera teatralnego, również aktora i malarza, Danila Gattai (1974). W rolach głównych wystąpili: Vanni Corbellini (Renato Righi) oraz Giovanni Schifoni (Enrico Nervi). Reżyser, ukształtowany w laboratorium Antonia Ferrante oraz na warsztatach prowadzonych przez Alana Woodhouse’a, Tonina Valeriia i Marcela Marceau, postawił w swoim przedstawieniu na prostotę scenerii. „Abstrakt i synteza wpłynęły ogromnie na moją pracę reżyserską. Brak prawdziwej komunikacji między bohaterami, machizm oraz arogancja były moim kluczem lektury”. Ten uniwersalny brak dobra Gattai przedstawił za pomocą geometrycznych kostek, stale przekładanych, łączonych, oddalanych. Ciężko być może nam będzie utożsamić się z grzesznymi oraz tak mało ludzkimi charakterami sztuki. Jednak to, co możemy wynieść z tekstu to refleksja na temat człowieczego pragnienia opowiedzenia samego siebie: istoty niedoskonałej i pełnej sprzeczności. Czy ten tekst ukazuje drogę do zbawienia? Powtarzam za Danilo Gattai, tak, szaleństwo wydaje się drogą do zbawienia. Dla artystów, jak wiadomo, jest nią sztuka. Życzę budującej i niezapomnianej lektury.

Joanna Longawa

PO STRONIE WILKA

Vanni Corbellini **TEATRO NUOVO COLOSSEO** Giovanni Scifoni
Via Capo d'Africa, 29/A
dal 1 al 5 novembre 2011
ore 20:30 - €15

Regia di Danilo Gattai

dalla **PARTE**
del **LUPO**

di Emiliano Crialesi
e Marco Di Bartolomei

Con: Vanni Corbellini, Giovanni Scifoni, Giorgia Fanari, Elisa Panfili, Carla Di Pardo, Danilo Zuliani, Davide Cortese - Aiuto regista: Danilo Zuliani - Musiche originali: Domenico Turi - Scenografia: Roberto Donati, Danilo Gattai - tratto dall'omonimo romanzo di Tommaso Del Buono

Produzione: Associazione G.e.r.m.i.
<http://www.associazionegermi.eu/>

per info: www.e-theatre.net
tel.: 06 70 04 932 cell.: 334 32 42 272

© 2011 G. e. r. m. i. - www.germi.it

POSTACIE PIERWSZOPLANOWE:

ENRICO NERVI, młody chłopak z przedmieścia;
RENATO RIGHI, właściciel i dyrektor dużej firmy;
RITA, żona Renata Righiego;
LUISA MAZZI, sekretarka Alberta Morroniego;
DANIELA, dziewczyna Enrica.

POSTACIE DRUGOPLANOWE:

ALBERTO MORRONI, bliski współpracownik Renata Righiego;
HIPIS, młody protestant;
PROFESOR, uniwersytet;
STUDENCI, dwóch lub trzech;
KELNER, restauracja Hotel.

--- Trzy akty ---

Historia z końca lat sześćdziesiątych, okres protestów
studenckich we Włoszech.

AKT PIERWSZY

Scena pierwsza

Przed zamkniętą kurtyną, na scenie, ukazują się w następującym porządku: inżynier Renato Righi, elegancki pan około sześćdziesiątki oraz młody chłopak około dwudziestoletni, Enrico Nervi. Zwracają się do widowni:

RIGHI Panie i Panowie, rozgoście się. Zajmijcie wasze miejsca, również Państwo dziennikarze. Ten wieczór jest bardzo ważny, dla nas wszystkich. Weźmiecie udział w szczególnym wydarzeniu: w przemianie pokoleniowej! Najpierw jednak, pozwólcie mi uczynić krótkie wprowadzenie. *(Pauza)* Jak już wiecie, w ostatnich latach doszło do ważnych zmian: miała miejsce „rewolucja antropologiczna”, w całym tego słowa znaczeniu, którą również my przeżyliśmy i śledziliśmy z dużą uwagą. Można by powiedzieć, że mentalność, sposób konsumpcji, modele zachowania, a nawet nasze wartości zmieniły się diametralnie. To stało się na naszych oczach. Te zmiany przyniosły krajowi odnowienie, zmodyfikowały obyczaje, ale przede wszystkim wpłynęły na naszą świadomość. Niektórzy – jak my – przyczynili się do tego znacznie, wielu się zintegrowało, inni bezskutecznie próbowali przetrwać, stawiając, w sposób ekstremalny, opór systemowi, by potem zostać zmiecionymi ze sceny dominującego bohatera naszego wieku – Po-

stępu! *(Pauza)* Ktoś powie, że się mylę! Bez wątpienia popełniłem wiele błędów. Lecz również one potrzebne były, by móc znaleźć się tutaj. Otrzymane rezultaty, Szanowni Państwo, pokazują, iż odważne wybory, podjęte w tych latach, zrewolucjonowały naszą firmę. *(Pauza)* Teraz zamilknę, i tak powiedziałem więcej niż powinienem. Zakończę więc, oddając głos przyszłemu dyrektorowi naszej spółki: Enricowi Nerviemu.

ENRICO Dziękuję! Dziękuję przede wszystkim inżynierowi Renato Righiemu i dziękuję również wszystkim tym, którzy w mniejszym lub większym stopniu przyczynili się do tego, że tu jestem. O wszystkim wiedziałem już wcześniej, zresztą tak jak wy, więc dziękuję za okazane zdziwienie, które skądinąd bardzo ożywiło wieczór. Pewnie wicie też, co zamierzam wam teraz ogłosić. Luisa, możesz do mnie podejść?

Luisa, młoda dziewczyna, podchodzi do niego, stając u jego boku.

ENRICO Dobrze. W tym momencie chciałbym ogłosić moje zaręczyny z panną Luisą Mazzi, kolejnym ważnym pilastrem firmy. Państwo Dziennikarze, proszę, zbliżcie się. *(Troje lub czworo dziennikarzy zbliża się ku scenie, robią zdjęcia).* Czy Państwo Dziennikarze czują się wygodnie? Wspaniale, nastawcie więc uszu...

Podczas, gdy Luisa i Righi opuszczają scenę, Enrico kontynuuje zwrócony do publiczności.

ENRICO *(do siebie samego)* Kiedy to wszystko się zaczęło? Kiedy zacząłem się zmieniać?

NOTY BIOGRAFICZNE

AUTORZY:

MARCO DI BARTOLOMEI

Ur. w Rzymie w 1975. Absolwent rzymskiego Uniwersytetu La Sapienza na kierunku Literatura i Filozofia (master z Literatury Włoskiej i Współczesnego Teatru), New York University oraz Seton Hall University w New Jersey, USA (Literatura Północnoamerykańska). Reżyser i współtworca programu radiofonicznego “Bagnato sia Gentile”. Organizator oraz promotor wydarzeń kulturalnych, jak i licznych spektakli kabaretowych i teatralnych takich jak “Spoon River” (Egar Lee Masters), “Sześć postaci w poszukiwaniu autora” (Luigi Pirandello), “Chory z urojenia” (Molière), “Bucefalo il pugilatore” [Bucefal bokser] (Alessio De Caprio), czy “Il padre de li santi ovvero i monologhi del cazzo” [Ojciec świętych, czyli popieprzonych monologów] (Luigi Lunari) z premierą w Teatro dell’Orologio, Rzym. Współautor sztuki teatralnej “Po stronie wilka”, która miała swoją premierę na scenie rzymskiego Teatro Colosseo w roku 2011 w reżyserii Danilo Gattai.

EMILIANO CRIALESI

Ur. W Rzymie w 1975. Absolwent rzymskiego Uniwersytetu La Sapienza na kierunku Historia Współczesna, promotor wydarzeń kulturalnych związanych tematycznie z II wojną światową. Autor filmu dokumentalnego: “Roma clandestina. Il Colonnello della Resistenza” [Nielegalny Rzym. Pułkownik Ruchu Oporu] traktującego biografię pułkownika Giuseppe Cordero Lanza di Montezemolo. Autor książki “I nonni di Roma raccontano la storia” [Dziadkowie Rzymu opowiadają historię] oraz współautor sztuki teatralnej, osadzonej w 1968 roku, “Po stronie wilka” (2010).

TŁUMACZ:

JOANNA LONGAWA

Ur. w Jaśle w 1982 r. Od 2006 r. mieszka we Włoszech specjalizując się w tłumaczeniach literackich z języka włoskiego. Absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego (Edytorstwo, Kraków) i Śląskiego (polonistyczne studia podyplomowe, Katowice) oraz studentka szkoły tłumaczeń (w językach włoskim, angielskim oraz hiszpańskim) Gregorio VII, Rzym. Dziennikarka: redaktor naczelny kulturalnego magazynu w języku angielskim JL INTERVIEWS (www.jlinterviews.com) oraz zagraniczny korespondent polskiego luksusowego magazynu *Trendy.Art of living*.

Spis treści

Wprowadzenie do tekstu teatralnego „Po stronie wilka”	4
Komentarz Tłumacza	7

PO STRONIE WILKA

AKT PIERWSZY	10
AKT DRUGI	44
AKT TRZECI	82
NOTY BIOGRAFICZNE	119